

Podudek diplomové práce Pavlína Josisové *Role konvence v Austinově teorii řečových aktů*

Práce je věnována rozboru jednoho z klíčových aspektů Austinovy teorie řečových aktů, konkrétně toho, jakou roli hraje v rámci této teorie konvence. Práce je velmi pěkně a srozumitelně napsána; prokazuje, že se její autorka v dané problematice velmi dobře zorientovala a zvládla příslušnou primární i sekundární literaturu. Otázky související s rolí konvence jsou ovšem velmi spletité a nelze očekávat, že by je někdo v diplomové práci nějakým zásadním způsobem "vyřešil", autorka však, zdá se mi, určitý netriviální příspěvek k jejich rozpletení přináší.

Pokud jde o uchopení pojmu konvence, autorka se opírá o Lewisovu teorii, v jejímž rámci je konvence vykládána jako ekvilibrium určitých koordinačních her. To už je určité specifické pojetí konvence, pojetí, podle něž není konvence nic takového jako explicitní dohoda, ale je již svou podstatou implicitní. Přijímáme-li tento smysl, jsou ovšem konvenční téměř jakékoli lidské praktiky a vyvstává otázka, zda v teorii řečových aktů vlastně něco *není* konvenční.

Autorka v tomto kontextu poukazuje na to, že konvenční podle Austina samotného nejsou perlokuční akty, to jest akty, do kterých mohou řečové akty přerůstat a které znamenají změny v mimojazykovém světě. Přes veškerou autorčinu snahu dát tomuto Austinovu tvrzení srozumitelnou interpretaci, mi není úplně jasné, jak to Austin myslí – to ale nelze klást za vinu autorce práce, problém je spíše u Austina samotného.

Jistý problém mám i s autorčíným rozlišováním mezi "jazykovými" a "společenskými" konvencemi. Z "wittgensteinovského" pohledu, který by byl v tomto kontextu blízký mně, bych řekl, že význam je role daná pravidly jazykových her, tudíž pravidly, která jsou "jazyková" a "společenská" zároveň. Jsou to, zdá se mi, tato pravidla, která jsou konstitutivní ilokučním aktům a která potažmo konstituují významy. Není mi jasné, jaká specifická pravidla by měla konstituovat akty lokuční.

Celkově se mi ale práce jeví být velmi pěkná, bezpochyby splňující požadavky, které jsou na diplomovou práci kladeny. Navrhuji ji hodnotit jako *výbornou*.

V Hradci Králové 1.9.2015

Jaroslav Peregrin